

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у можливості вивчення інших термінів фатичного спілкування, зокрема *фатики* та *фатичної комунікації*, та встановлення парадигматичних відношень всієї лексико-семантичної групи термінів фатичного спілкування.

Література

- Бенвенист Э. Общая лингвистика / Э. Бенвенист ; [под. ред., с вступ. ст. и коммент. Ю. С. Степанова]. – М. : Прогресс, 1974. – С. 311-319. *Винокур Т. Г.* Говорящий и слушающий. Варианты речевого поведения / Татьяна Григорьевна Винокур. – М. : Наука, 1993. – 172 с. – ISBN 5-02-011563-0. *Корнилова Н. А.* Фатическая речь в массмедиа: композиционно-стилистические формы : автореф. дис. на соиск. науч. степени канд. филол. наук : спец. 10.01.10 «Журналистика» / Наталья Анатольевна Корнилова. – СПб, 2013. – 28 с. *Косенко Ю. В.* Основы теории мовой комунікації : навч. посіб. / Ю. В. Косенко. – Суми : Сумський державний університет, 2011. – С.101-125. *Матюхина Ю. В.* Развитие системы фатической метакоммуникации в английском дискурсе XVI – XX ВВ. : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / Юлия Владимировна Матюхина. – Харьков, 2004. – 21 с. *Матюхина Ю. В.* Социально-психологические аспекты фатической метакоммуникации / Юлия Владимировна Матюхина // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Х. : 2011. – № 972. Сер. Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. – Вип. 67. – С. 39-43. *Семенюк О. А.* Основы теории мовой комунікації : навч. посіб. / Олег Анатолійович Семенюк, Валентина Юліївна Парашук. – К. : ВІД «Академія», 2010. – 240 с. *Формановская Н. И.* Культура общения и речевой этикет / Наталья Ивановна Формановская. – М. : ИКАР, 2005. – 2-е изд. – 250 с. *Формановская Н. И.* Речевое общение : коммуникативно-прагматический подход / Наталья Ивановна Формановская. – М. : Рус. яз., 2002. – 216 с. *Чернышова Т. В.* Тексты СМИ в ментально-языковом пространстве современной России : дис. на соиск. уч. степ. док. филол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Татьяна Владимировна Чернышова. – Барнаул, 2005. – С. 227-344. *Шаніна О. С.* Фатичні мовленнєві жанри у медичному дискурсі [Електронний ресурс] / О. С. Шаніна // II Міжнародна научно-практична Інтернет-конференція «Язык и межкультурная коммуникация» (28-29 ноября 2012 г.). – Режим доступу : http://www.confcontact.com/2012_11_28/7_shanina.htm. *Brown G.* Discourse analysis / G. Brown, G. Yule. – Cambridge : Cambridge University Press, 1983. – P. 1-26. *Malinowski B.* The problem of meaning in primitive languages / B. Malinowski. // С. К. Ogden, I. A. Richards. The meaning of meaning. – New York, London, 1953. – 9th ed. – P. 296-336. *Senft Gunter.* Phatic communion / Gunter Senft // Culture and Language Use : Handbook of Pragmatics Highlights / edited by Gunter Senft, Jan-Ola Ostman, Jef Verschueren. – Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2009. – P. 226-233.

УДК 811.81'42:070

П'ЄЦУХ О.І.

(Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького)

МЕТАФОРИЧНІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ПОЛІТИКИ ЯК ВОДИ ТА РОСЛИН В АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ «ВИБОРИ 2010 – 2012 РР. В УКРАЇНІ»

У статті досліджено особливості метафоричних репрезентацій політики як води та рослин в англomовному електронному політичному дискурсі «Вибори 2010-2012 рр. в Україні». Зокрема, проаналізовано розростання цих метафор в межах одного домену як типу метафоричної динаміки. З'ясовано екстатлінгвальні чинники, які впливають на зміни метафоричних моделей в англomовних електронних мас-медіа.

Ключові слова: електронний політичний дискурс, динаміка метафори, розростання метафори в межах одного домену, донорський домен, реципієнтний домен, терм.

Пьецух О.И. метафорические репрезентации политики как воды и растений в англоязычном электронном политическом дискурсе «Выборы 2010 – 2012 гг. в Украине». В статье исследовано особенности метафорических репрезентаций политики как воды и растений в англоязычном электронном политическом дискурсе «Выборы 2010-2012 гг. в Украине». В частности, о проанализировано разрастание этих метафор в пределах одного домена как типа динамики метафоры. Определены экстралингвистические факторы, влияющие на изменения метафорических моделей в англоязычных электронных СМИ.

Ключевые слова: электронный политический дискурс, динамика метафоры, разрастание метафоры в пределах одного домена, донорский домен, реципиентный домен, терм.

Pjetsukh O.I. Metaphoric representations of politics as water and plants in the English electronic political discourse “Elections 2010 – 2012 in Ukraine”. This article deals with the peculiarities of metaphoric representations of politics as water and plants in the English electronic political discourse “Elections 2010-2012 in Ukraine”. In particular, it focuses on expanding of these metaphors as a type of metaphor dynamics. The article analyses extralinguistic factors influencing the changes of metaphoric models in the English electronic mass-media.

Key words: electronic political discourse, dynamics of metaphor, expanding of metaphor within one domain, source domain, target domain, term.

Постановка проблеми. Метафоричність є притаманною багатьом типам дискурсу, зокрема політичному, в якому використання метафор, з одного боку, забезпечує сприйняття ідей потенційними реципієнтами, а з іншого – може слугувати прийомом введення в оману [Nogales 1999]. У такому типі дискурсу на прогресивні та регресивні зміни метафоричних моделей здійснюють вплив екстралінгвальні чинники, безпосередньо пов'язані з соціальним, політичним та економічним життям країни. У результаті такого впливу з'являються нові метафоричні моделі, а наявні розширюються, звужуються, набувають нових рис або припиняють своє функціонування у політичному дискурсі. Такі зміни метафоричних репрезентацій є виявом їхньої динамічності, що найкраще проявляється під час представлення в ЗМІ ключових для країни подій, зокрема під час проведення виборчих кампаній. Дослідження метафоричної динаміки уможливають крізь призму метафоричних модифікацій побачити зв'язок політичних процесів та явищ з мовними, а також виявити особливості політичної картини світу англомовної спільноти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Праці сучасних вітчизняних та зарубіжних лінгвістів зосереджені на різноманітних аспектах дослідження метафор, переважно фокусуючись на когнітивному вивченні метафори як основної операції свідомості (Н. Д. Арутюнова, М. Джонсон, Р. Дірвін, Ю. Н. Караулов, О. С. Кубрякова, Дж. Лакофф, Дж. Радден, Б. Рудзка-Остін, О. О. Селіванова, В. М. Телія, М. Тернер та ін.). Дослідники розглядають специфіку метафор у різних сферах, зокрема у сфері політичній комунікації проблемі формування та функціонування метафор присвячені роботи А. М. Баранова, М. Джонсона, В. Кеннеді, І. М. Кобозевої, Дж. Лакоффа, С. Н. Муране, А. Мусолффа, Й. Цинкена, Г. М. Яворської та ін. Особливості систем метафор на різних етапах розвитку суспільства та їхній зв'язок із концептуальною системою носіїв мови проаналізовано в роботах Н. Д. Арутюнової, В. Клемперера, Ю. Б. Феденева, М. Мінського, Г. Г. Почепцова, Х. Ортега-і-Гассет та ін. У той же час динамічний потенціал метафори, її здатність змінюватися розглянуто в поодиноких роботах дослідників: М. Осборна, А. Мусолффа, Т. Андерссона, Л. В. Кравець, А. М. Комкової, В. В. Стоянова. Але зміни метафоричних репрезентацій у сучасному англомовному електронному політичному дискурсі під кутом зору когнітивної лінгвістики, зокрема пропозиційного та метафоричного моделювання ще не були у фокусі уваги дослідників політичного дискурсу.

Метою статті є аналіз особливостей розростання метафори політики як води та рослин в англомовному електронному політичному дискурсі «Вибори 2010-2012 в Україні» та характеристика чинників цього процесу. До завдань статті належать: дослідження розростання метафори в межах одного домену на основі мовного матеріалу, представленого в англомовних електронних ЗМІ з тематики президентських та парламентських виборів та характеристика лінгвістичних та екстралінгвальних чинників цього процесу. **Об'єктом** дослідження є метафоризовані лексеми в англомовних електронних статтях, а **предмет** становить специфіка динаміки метафоричних репрезентацій політики як води та рослин в англомовному електронному дискурсі «Вибори 2010 – 2012 рр. в Україні».

Виклад матеріалу дослідження. Політичний дискурс, що є інституційним типом дискурсу, трактуємо як сукупність текстів, що функціонують у політичній сфері спілкування, занурені до цієї сфери та забезпечені різноманітними екстралінгвальними чинниками. Політичний дискурс знаходить відображення у різних сферах та формах репрезентації, зокрема в електронній формі.

Електронний дискурс як різновид політичного функціонує в електронному мас-медійному просторі, існує у вигляді розгалуженої системи медіатекстів про політику, об'єднаних спільністю соціального завдання [Алещанова 2000; Добросклонская 2005, 7]. Такий дискурс створюється за моделлю гіпертексту, який є механізмом зв'язування уривків текстової інформації та переходу між ними [Conclin 1987, 22] та утілює новий та специфічний спосіб репрезентації когнітивних процесів, пов'язаних з освоєнням дійсності [Сергиенко 2009, 3].

Електронний політичний дискурс є репрезентованою в електронному вигляді сукупністю текстів, організованою гіпертекстовим способом і орієнтованою у сферу політики з метою конструювання політичної реальності.

Цей тип дискурсу як складне багатоаспектне явище має низку ознак, притаманних й будь-якому політичному дискурсу, які вирізняють його з інших типів дискурсів. Зокрема серед ознак політичного дискурсу дослідниця О. І. Шейгал виділяє ідеологічність, емотивність, театральність, інформативність, точність номінації, смислово невизначеність, фактор ЗМІ, фантомність та метафоричність [Шейгал 2000].

Метафоричність як базова семантична ознака політичного дискурсу зумовлена використанням у ньому різних метафоричних репрезентацій на позначення подій та явищ політичного життя. Метафоричність сучасного політичного дискурсу є цілком природною, оскільки когнітивна сила метафори робить її одночасно елементом мислення у проблемних ситуаціях при пошуку політиками виходу із ситуації та інструментом впливу на громадську свідомість [Баранов 1991; Teichman 1995].

Значний вплив на функціонування метафори в політичному дискурсі здійснюють не лише мовні і когнітивні фактори, а й екстралінгвальне середовище [Landtsheer 1998]. Для кожного етапу розвитку суспільства притаманними є свої політичні метафори, тісно пов'язані з національними традиціями і культурними цінностями [Феденева 1998], особливостями політичного та соціального життя країни, і зміни у суспільстві знаходять відображення в змінах систем метафор, що є виявом їхньої динамічності.

Динаміка метафори в політичному дискурсі – це зміна метафоричного простору тексту, що виявляється в появі нових донорських доменів, розширенні видового спектру домену, звуженні або згасанні наявних донорських доменів, а також розширенні метафори в межах одного домену під впливом екстралінгвальних чинників, зумовлених специфікою політичної сфери спілкування.

У нашому дослідженні метафоричні репрезентації політики як води та рослин демонструють значні зміни, які проявляються у розширенні метафоричних позначень спектру семантичних ролей у реципієнтному домені ПОЛІТИКА.

Зокрема, у результаті інтеграції донорського домену ВОДА та реципієнтного домену ПОЛІТИКА внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність асоціюється з приливами, відливами, вододілом та глибиною. Мовні знаки, запозичені з донорського домену, є відповідниками певних термів у структурі пропозиції реципієнтного домену, як-от: каузант та рівень якості.

Фразеологізм *the ebbs and tides* використано для проведення аналогії з приливами та відливами, тобто покращенням та погіршенням політичної, економічної та соціальної ситуації в країні. Цей фразеологізм відповідає каузанту у структурі пропозиції домену ПОЛІТИКА: *Despite all the ebbs and tides in Ukraine's political arena after the Orange Revolution, Tymoshenko has displayed her resolute character as well as elastic and mellow political skills* (14.02.2010, the Financial Times); *All these ebbs and tides in the Ukrainian political and economic spheres demonstrate the instability* (15.07.2012). Зазвичай фразеологізм *the ebbs*

and flows вживається у значенні “*the way in which the level of something regularly becomes higher or lower in a situation*” [Cambridge Dictionaries Online], а в англomовних електронних ЗМІ 2010 року цей фразеологізм змінюється і отримує нову форму *the ebbs and tides*. Іменник *tides* використано для підсилення ефекту при порівнянні розвитку країни з морським приливом, оскільки іменник *a flow* у першому значенні позначає рух “*the action or fact of moving along*” [Oxford Dictionaries], а іменник *a tide* у прямому значенні позначає саме морський прилив: “*the alternate rising and falling of the sea, usually twice in each lunar day at a particular place, due to the attraction of the moon and sun*” [Oxford Dictionaries].

Лексема *watershed*, що у прямому значенні позначає “*an area or ridge of land that separates waters flowing to different rivers, basins, or seas*” [Oxford Dictionaries], у політичній сфері отримує нове метафоричне значення “*an event or period marking a turning point in a situation*” [Oxford Dictionaries] та відповідає рівню якості в пропозиційній структурі домену ПОЛІТИКА: *EU officials are casting a wary eye at Ukraine as it prepares for watershed presidential elections in January that look likely to spark a lurch back towards the Russian sphere five years after the former Soviet republic was supposedly set free by the Orange Revolution* (25.11.2009, the Guardian).

У період парламентських виборів 2012 року в англomовних електронних ЗМІ використано раніше не задіяні мовні знаки, що є відповідниками нових термів у структурі пропозиції домену ПОЛІТИКА, таких як предикат зміни стану, предикат соціальної дії, об'єкт та фактитив. Активація цих термів спричинена характеристикою зовнішньополітичних відносин України та специфікою умов проведення виборів, а також ставленням електорату до виборчого процесу 2012 року.

Зокрема, політики намагаються поглибити зовнішні відносини. Дієслово *to deepen*, яке у прямому значенні у домені ВОДА позначає “*about water to get deeper*” [Cambridge Dictionaries Online], при перенесенні до домену ПОЛІТИКА отримує нове контекстуально обумовлене метафоричне значення “*to establish better relations*” і відповідає **предикату зміни стану** у пропозиційній структурі домену ПОЛІТИКА: *It is a question whether it is necessary to deepen relations with Russia* (24.10.2012, the Wall Street Journal); *For Ukraine, the logical foreign policy is one that deepens links with Europe while maintaining good relations with Russia* (9.10.2012, the Financial Times); *European Commission president José Manuel Barroso argued that it was “not possible” for Ukraine to deepen relations with Moscow while it seeks to expand trade relations with the West.*

Дієслово *to dabble*, що використовується у домені ВОДА у значенні “*immerse one's hands or feet partially in water and move them around gently*” [Oxford Dictionaries], і корелює з предикатом дії в пропозиції домену ВОДА, у реципієнтному домені отримує метафоричне значення “*to take part in an activity in a casual or superficial way*”, і трансформується в **предикат соціальної дії** в пропозиційній структурі домену ПОЛІТИКА: *Having dabbled in local politics for several years, he has jumped into the ring of national politics with his aptly named party Udar, meaning “punch”* (7.09.2012, the Guardian). Ця метафорична репрезентація має зв'язок з іншим донорським доменом ЛЮДИНА.

Іменник *a tide* є відповідником **об'єкта** в пропозиційній структурі реципієнтного домену: *The ruling party is controlling the tide of information* (30.10.2012, the Voice of America).

Іменник *a depth*, який допомагає схарактеризувати силу розчарування та апатичність українців, слугує для представлення **фактитива** у структурі пропозиції домену ПОЛІТИКА: *A key issue highlighted by the recent elections is the extent and depth of political apathy in Ukrainian society* (10.11.2012, the Financial Times).

У свою чергу метафорична репрезентація політики як рослин періоду президентських виборів 2010 року та парламентських виборів 2012 року зумовлена запозиченням знаків із донорського домену РОСЛИНИ, які в реципієнтному домені ПОЛІТИКА постають як відповідники предиката стану та рівня якості.

Дієслово *to fade* відповідає предикату стану в пропозиційній структурі домену ПОЛІТИКА: *The first round of the election shows Yushchenko's popularity has faded, as has his*

"Orange Revolution that catapulted him to power in 2004 (4.02.2010, the Wall Street Journal). *The ideals of Ukraine's Orange Revolution faded long ago* (28.07.2012, the Financial Times).

Прикметник *fading*, що в прямому значенні в домені РОСЛИНИ позначає "gradually growing faint and disappearing", при запозиченні до політичної сфери отримує нове значення *losing popularity* та корелює з рівнем якості в пропозиційній структурі домену ПОЛІТИКА: *The exit polls show the fading fortunes of the Orange Revolution's pro-Western leader* (16.01.2010, the Wall Street Journal).

Прикметник *thorny* має декілька значень, серед яких першим є значення "having many thorns or thorn bushes" [Oxford Dictionaries]. В аналізованому фрагменті цей прикметник отримує метафоричне значення *causing distress, difficulty, or trouble*, і слугує для представлення рівня якості в структурі пропозиції домену ПОЛІТИКА. Суперечливе, тернисте питання газової торгівлі асоційоване з колючими рослинами: *At a meeting on the thorny subject of the gas trade between Russia and Ukraine, Russian Prime Minister Vladimir Putin said Mrs Tymoshenko was a woman with whom he could do business* (10.02.2010, the BBC).

У період парламентських виборів 2012 року в англomовних електронних ЗМІ використано раніше не задіяні мовні знаки, що є відповідниками нових термів у структурі пропозиції домену ПОЛІТИКА, таких як предикат способу дії, предикат зміни стану та предикат дії. Активація нових термів зумовлена представленням в мас-медіа політичних та економічних процесів в Україні, діяльності політиків під час передвиборчої кампанії та збільшенням їхньої популярності.

Сполука *to take root*, перше значення якої відноситься до рослин, які пускають коріння: "begin to grow and draw nourishment from the soil through its roots" [Oxford Dictionaries], та корелює з предикатом зміни стану, при залученні до домену ПОЛІТИКА отримує значення "become fixed or established" [Oxford Dictionaries] і трансформується в **предикат способу дії** в пропозиції цього домену: Процеси формування коаліції та встановлення демократії «укорінюються в країні»: *All this means that, should the political coalition under discussion take root Ukraine will at last achieve an interval of political stability and economic policy consensus* (8.11.2012, the Atlantic Council); *Real democracy has taken root in Ukraine* (5.10.2012, the Daily Telegraph). Сполука *to root out*, що у прямому значенні у домені РОСЛИНИ позначає "to dig or pull up a plant by the roots" [Oxford Dictionaries], при запозиченні до політичної сфери отримує метафоричне значення "to find and get rid of someone or something pernicious or dangerous" [Oxford Dictionaries] та корелює з **предикатом дії** в пропозиції домену ПОЛІТИКА. Політики збираються «викорінити» корупцію: *They declared to root out the corruption* (11.01.2010, Reuters).

Дієслово *to grow* та іменник *a growth* відповідають **предикату зміни стану** у пропозиційній структурі домену ПОЛІТИКА. Метафоризація відбувається на основі проведення аналогії між покращенням економічної ситуації в країні, збільшенням рейтингу й підтримки партії та ростом рослин, що є позитивно конотованим процесом в обох доменах: *The EU highlights co-operation in business and trade, which have grown remarkably* (11.09.2012, the BBC); *After a decade of impressive growth, Ukraine's economy was one of the hardest-hit in the 2009 recession, and contracted by 15 per cent. Now reforms will be needed to stimulate growth* (18.09.2012, the Financial Times); *Ukraine adopted an ambitious reform agenda, aiming mainly at boosting economic growth* (15.09.2012, the International Herald Tribune); *They face the growth of the rating* (7.09.2012, the Guardian); *A gradual growth of support for the Party of Regions* (22.10.2012, the Jamestown Foundation).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Комплексний аналіз особливостей метафоричних репрезентацій політики як води та рослин в англomовному електронному політичному дискурсі «Вибори 2010 – 2012 рр. в Україні» вказує на динамічний характер цих метафор. Зміни метафор реалізовані в розростанні метафор в межах одного домену, при цьому новими термами є предикат зміни стану, предикат соціальної дії, предикат способу дії, предикат зміни стану, об'єкт та фактитив. Метафорична динаміка безпосередньо пов'язана з різними екстралінгвальними чинниками, зокрема, проведенням передвиборчої кампанії,

характеристикою внутрішньо- та зовнішньополітичного курсу країни, ставленням електорату до виборчих подій. Перспективу подальших досліджень окреслених у статті питань убачаємо в детальному описі інших метафоричних репрезентацій, які зазнають змін в англомовних електронних ЗМІ в різні періоди.

Література

Алещанова И. В. Газетный текст как разновидность массово-информационного дискурса / И.В. Алещанова // Языковая личность : проблемы институционального и персонального дискурса. – Волгоград : Перемена, 2000. – С. 131 – 139. Баранов А. Н. Парламентские дебаты : традиции и новации / А. Н. Баранов, Е. Г. Казакевич // Новое в жизни, науке, технике. Серия «Наука убеждать – риторика». – № 10. – 1991. – 64 с. Добросклонская Т. Г. Вопросы изучения медиатекстов (опыт исследования современной английской медиаречи) / Т. Г. Добросклонская. – Изд. 2-е, стереотип. – М. : Едиториал УРСС, 2005. – 288 с. Сергиенко П. И. Лингвокогнитивные особенности электронного гипертекста (на материале английского языка) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.04 / П. И. Сергиенко. – МГУ им. М.В. Ломоносова. – М., 2009. – 22 с. Феденева Ю. Б. Моделирующая функция метафоры в агитационно-политических текстах 90-х гг. XX века : дисс. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Феденева Юлия Борисовна. – Екатеринбург, 1998. – 181 с. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса / Е. И. Шейгал. – М. – Волгоград : Перемена, 2000. – 367 с. Cambridge Dictionaries Online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/ebb-and-flow>. Conklin, J. Hypertext : An Introduction and Survey / J. Conklin // Computer. – Los Alamitos, CA : IEEE Computer Society Press. – 1987. – Vol. 20. – № 9. – P. 17 – 41. Landtsheer, C. de. Introduction to the study of political discourse / C. de Landtsheer // Politically speaking : a worldwide examination of language used in the public sphere. Westport, 1998. Nogales P. D. Metaphorically Speaking / P. D. Nogales. – Stanford, CA : CSLI Publications, 1999. – 235 p. Oxford Dictionaries [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oxforddictionaries.com/>. Teichmann C. Sprachliche Ambiguität als politisches Problem / C. Teichman // Sprache im Konflikt. Zur Rolle der Sprache in sozialen, politischen und militärischen Auseinandersetzungen. – Berlin, New York : Walter de Gruyter, 1995. – S. 305 – 324.

УДК 811.111+81'42

ПІЛЬГУЙ Н. М.

(Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»)

ДОСЛІДЖЕННЯ СИНЕРГЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АНГЛОМОВНОГО НАУКОВОГО АГРОТЕХНІЧНОГО ДИСКУРСУ

У статті розглядаються параметри самоорганізації англомовного наукового агротехнічного дискурсу. Визначено мову англомовного наукового агротехнічного дискурсу динамічною, відкритою та ієрархічно-побудованою системою, яка реагує на зміни навколишнього середовища та на вимоги аттрактора й обмеження репелера. У статті здійснено синергетичний аналіз англомовного наукового агротехнічного дискурсу на когнітивному, прагматичному та мовно-мовленнєвому рівні.

Ключові слова: науковий агротехнічний дискурс, самоорганізація, аттрактор, репелер, параметр порядку.

Пильгуй Н. Н. Исследование синергетического потенциала англоязычного научного агротехнического дискурса. В статье рассматриваются параметры самоорганизации англоязычного научного агротехнического дискурса. Язык англоязычного научного агротехнического дискурса определяется как динамическая, открытая и иерархически выстроенная система, которая реагирует на изменения окружающей среды и на требования аттрактора и ограничения репеллера. В статье выполнен синергетический анализ англоязычного научного агротехнического дискурса на когнитивном, прагматическом и языково-речевом уровне.

Ключевые слова: научный агротехнический дискурс, самоорганизация, аттрактор, репеллер, параметр порядка.

Pilguy N. M. The research of the synergetic potential of the English scientific agrotechnical discourse. The article studies the self-organization parameters of the English scientific agrotechnical discourse. The language of the English scientific agrotechnical discourse is defined as dynamic, open and hierarchically-built system that reacts to environmental changes and attractor demands and repeller limitations. It is fulfilled the synergetic analysis of the English scientific agrotechnical discourse on the cognitive, pragmatic and lingual levels in the article.

Key words: scientific agrotechnical discourse, self-organization, attractor, repeller, order parameter.

Сьогодні все більше зростає цікавість до дослідження синергетичних характеристик професійних, фахових дискурсів, зокрема до англомовного наукового агротехнічного дискурсу. Теоретичною основою синергетичної концепції тексту й дискурсу вважаємо фундаментальні роботи Л. С. Піхтовнікової [Пихтовникова 2012; Піхтовнікова, Яремчук 2012; Піхтовнікова 1999; Pichtownikowa 2008], І. О. Герман [Герман 2000], Т. І. Домброван [Домброван 2013], М. П. Котюрової [Котюрова 2010].

Мета дослідження – з'ясування синергетичних характеристик англомовного наукового